

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

пр-кт Берестейський, 10, м. Київ, 01135, тел. (044) 481-32-21, факс (044) 481-47-96
E-mail: mon@mon.gov.ua, код ЄДРПОУ 38621185

Профспілка працівників культури
України
ck_cultura@fpsu.org.ua

Міністерство культури та
стратегічних комунікацій України

Про розгляд листа Профспілки
працівників культури України

У Міністерстві освіти і науки розглянуто лист Профспілки працівників культури України від 04.10.2024 № 02-266, що надійшов з Міністерства культури та стратегічних комунікацій України листом від 06.11.2025 № 05/9/9756-24 (реєстр. МОН № 43973/0/1-24 від 06.11.2024) щодо існуючих норм робочого часу та оплати праці за сумісництвом педагогічних працівників мистецьких шкіл та в межах компетенції повідомляємо.

Відповідно до статті 102-1 Кодексу законів про працю України сумісництвом вважається виконання працівником, крім основної, іншої оплачуваної роботи на умовах трудового договору у вільний від основної роботи час на тому самому або іншому підприємстві, в установі, організації або у роботодавця – фізичної особи. Працівники, які працюють за сумісництвом, одержують заробітну плату за фактично виконану роботу.

Нормативні акти, що регулювали умови роботи за сумісництвом (постанова Кабінету Міністрів України від 03.04.1993 № 245 «Про роботу за сумісництвом працівників державних підприємств, установ і організацій» та наказ Міністерства праці України, Міністерства юстиції України, Міністерства фінансів України від 28.06.1993 № 43 «Про затвердження Положення про умови роботи за сумісництвом працівників державних підприємств, установ і організацій»), втратили чинність відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 22.11.2022 № 1306 та розпорядження Кабінету Міністрів України від 22.11.2022 № 1047-р.

На сьогодні роботу за сумісництвом регулює лише стаття 102-1 Кодексу законів про працю України, тому *немає обмеження*: щодо дозволеної тривалості роботи за сумісництвом, крім умови виконання такої роботи у вільний від основної роботи час; щодо заборони керівним працівникам закладів, установ працювати за сумісництвом, крім тих осіб, яким це заборонено законодавством, тощо.

МОН № 1/4982-25 від 14.03.2025

Підписав: Сташків Андрій Борисович

Сертифікат: 3FAA9288358EC003040000005BA23600559BB900

Дійсний: з 25.05.2023 0:00:00 по 24.05.2025 23:59:59

Отже, працівники закладів освіти можуть працювати на інших посадах в цьому ж закладі (внутрішнє сумісництво) або інших закладах (зовнішнє сумісництво) на умовах сумісництва (у вільний від основної роботи час) без обмеження дозволеної тривалості такої роботи, якщо режим роботи закладу освіти та графіки роботи працівників це дозволяють.

Порядок та умови оплати праці педагогічних працівників закладів освіти визначені у Інструкції про порядок обчислення заробітної плати працівників освіти, затвердженій наказом Міністерства освіти України від 15.04.1993 № 102 (далі – Інструкція № 102). Зазначаємо, що Інструкція № 102 на сьогодні чинна і застосовується з 1 вересня 2005 року в частині, що не суперечить умовам оплати праці, визначеним наказом Міністерства освіти і науки України від 26.09.2005 № 557.

Відповідно до пункту 91 Інструкції № 102 керівним та іншим працівникам закладів освіти, зокрема й закладів мистецької освіти, надано право вести викладацьку роботу чи заняття з гуртками в цьому закладі в певних обсягах, зазначених у цьому пункті, якщо вони по основній посаді отримують повний посадовий оклад (ставку). Названим працівникам за норму годин, визначену в цьому пункті, оплата проводиться понад основний посадовий оклад (ставку) у порядку, передбаченому відповідно для вчителів, викладачів та керівників гуртків (за тарифікацією).

Також пунктом 91 Інструкції № 102 передбачено, що за години викладацької роботи чи занять з гуртками, виконані, як виняток, у зв'язку з виробничою необхідністю понад норму, зазначену в цьому пункті, провадиться *погодинна оплата* за фактичну кількість годин, але не більше 240 годин на рік.

При цьому нагадуємо, що відповідно до пункту 73 Інструкції № 102 *погодинна оплата* праці педагогічних працівників закладів освіти *допускається* при оплаті за години *заміни* тимчасово відсутніх по хворобі або з інших причин вчителів, вихователів, викладачів тощо, яке тривало *не більше двох місяців*, а також при оплаті працівників підприємств, організацій та установ, які *залучаються* для педагогічної роботи в заклади освіти.

Виконання викладацької чи гурткової роботи, в межах визначених пунктом 91 Інструкції № 102, дозволено керівним та іншим працівникам закладів освіти у цьому ж закладі освіти, зокрема й *в межах свого робочого часу за основною посадою*, тому така викладацька чи гурткова робота *не є сумісництвом*.

Водночас повідомляємо, що на керівників закладів освіти поширюються вимоги щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, передбачені у статті 28 Закону України «Про запобігання корупції». Для запобігання та врегулювання конфлікту інтересів при здійсненні педагогічної (викладацької) діяльності керівниками закладів освіти у межах годин, визначених у пункті 91 Інструкції № 102, а також на умовах роботи за сумісництвом у своєму закладі, слід вживати заходи для його врегулювання, передбачені статтями 28-36 цього Закону, зокрема здійснення органом управління вищого рівня повноважень під зовнішнім контролем.

Задля уникнення конфлікту інтересів при затвердженні розподілу педагогічного навантаження у закладі освіти, встановленні у тарифікаційному списку розмірів доплат і надбавок, визначених нормативними актами в граничних розмірах (зокрема надбавка за престижність педагогічної праці), що встановлюються керівнику закладу, який має навчальне навантаження як вчитель, викладач, керівник гуртка, ці розміри потребують узгодження з органом управління вищого рівня. Також керівник закладу освіти повинен повідомляти орган управління вищого рівня про усі накази, що стосуються оплати праці по відношенню до себе, у тому числі й про оплату вакантних годин по заміні.

Також зауважуємо, що в пункті 4.2.7 Галузевої угоди між Міністерством освіти і науки України та Профспілками працівників освіти і науки України на 2021-2025 роки рекомендовано керівникам органів управління освітою, закладів і установ освіти і науки, відповідним профспілковим органам залучати до викладацької роботи керівних, педагогічних та інших працівників закладів освіти, працівників інших підприємств, установ, організацій лише за умови забезпечення штатних педагогічних, науково-педагогічних працівників навчальним навантаженням в обсязі не менше відповідної кількості годин на ставку.

Принагідно зауважуємо, що відповідно до статті 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Відповідно до Положення про Міністерство економіки України, затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 20.08.2014 № 459 «Питання Міністерства економіки» (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 17.02.2021 № 124), Мінекономіки є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері праці, зайнятості населення, трудових відносин, тому питання трудових відносин у бюджетній сфері, надання роз'яснення щодо законодавства про працю належить до компетенції Міністерства економіки України.

Відповідно до пункту 15 частини першої статті 11 Закону України «Про запобігання корупції» надання роз'яснень, методичної та консультативної допомоги з питань застосування актів законодавства з питань запобігання та врегулювання конфлікту інтересів у діяльності осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, та прирівняних до них осіб, застосування інших положень цього Закону та прийнятих на його виконання нормативно-правових актів, належить до повноважень Національного агентства з питань запобігання корупції.

Заступник Міністра

Андрій СТАШКІВ